

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0338

Pilotní projekt týkající se Evropské školní aliance a jejího přínosu k občanské výchově, demokratickým kompetencím a evropským hodnotám

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. října 2026 o pilotním projektu týkajícím se Evropských školních aliancí (2026/2713(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na prohlášení Komise ze dne 6. října 2026 o pilotním projektu týkajícím se Evropských školních aliancí,
- s ohledem na článek 165 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2025 s názvem „Unie dovedností“ (COM(2025)0090),
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 13. května 2024 nazvané „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. dubna 2022 o provádění opatření v oblasti výchovy k občanství³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. září 2025 o nové vizi pro aliance Evropských univerzit⁴,

¹ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj>.

² Úř. věst. C, C/2024/3364, 14.6.2024,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>.

³ Úř. věst. C 434, 15.11.2022, s. 31.

⁴ Úř. věst. C, C/2026/1482, 9.4.2026, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2026/1482/oj>.

- s ohledem na pracovní program Komise na rok 2026,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro kulturu a vzdělávání,
- A. vzhledem k tomu, že nadcházející pilotní projekt Evropských školních aliancí, který byl oznámen v pracovním programu Komise na rok 2026, má za cíl posílit strukturovanou spolupráci mezi školami v celé EU a posunout se od spolupráce založené na projektech k trvalejší a systémové spolupráci v oblasti školního vzdělávání;
- B. vzhledem k tomu, že v rámci ročního pracovního programu Erasmus+2026 budou evropská partnerství pro rozvoj škol podporovat spolupráci mezi školami, školskými orgány a dalšími příslušnými aktéry v testování inovativních pedagogických metod a při pomoci s rozvojem strukturované, udržitelné a přístupné spolupráce a mobility ve školním vzdělávání, a to i v rámci připravované iniciativy Evropských školních aliancí;
- C. vzhledem k tomu, že školy hrají ústřední úlohu v tom, že vybavují mladé lidi základními dovednostmi, včetně občanských kompetencí, které jsou v politických rámcích EU stále více uznávány za klíčovou složku základních dovedností, jakož i mediální gramotností, kritickým myšlením a schopností aktivně se podílet na demokratickém životě;
- D. vzhledem k tomu, že mezi regiony, včetně venkovských, odlehklých a příhraničních oblastí, ostrovů a nejvzdálenějších regionů, přetrvávají značné rozdíly, které ovlivňují schopnost škol a místních a regionálních orgánů zapojovat se do evropské spolupráce;
- E. vzhledem k tomu, že školy s omezenými zdroji a studenti s omezenými příležitostmi by měli mít možnost evropských vzdělávacích iniciativ plně využívat;
- F. vzhledem k tomu, že doporučení Rady s názvem „Evropa v pohybu“ usiluje o to, aby byla vzdělávací mobilita systémovější, inkluzivnější a přístupnější, a vyzývá k tomu, aby do roku 2027 nejméně 20 % účastníků vzdělávání využívajících vzdělávací mobilitu v zahraničí představovaly osoby s omezenými příležitostmi;
- G. vzhledem k tomu, že zkušenosti aliancí Evropských univerzit ukazují význam účinné a flexibilní správy, zapojení zúčastněných stran a transparentnosti a zároveň ukazují, že žádný univerzální model neexistuje;
- H. vzhledem k tomu, že odborné vzdělávání, stejně jako příprava a školy v určité oblasti, jako je sport nebo umění, hrají důležitou úlohu při rozvoji dovedností, sociálním začleňování a zapojení do společnosti;
- I. vzhledem k tomu, že podle průzkumů Eurobarometr pouze 42 % osob

ve věku 16–30 let chápe velkou nebo uspokojivou část informací o EU a pouze 30 % má pocit, že má vliv na rozhodnutí týkající se EU, což zdůrazňuje potřebu posílit aktivní občanství, demokratickou účast, kritické myšlení a odolnost vůči dezinformacím již od raného věku;

- J. vzhledem k tomu, že zpráva Komise o strategickém výhledu z roku 2025 zdůrazňuje potřebu modernizovat vzdělávací systémy v reakci na budoucí výzvy týkající se trhu práce a společenské výzvy, mimo jiné posílením průřezových kompetencí, jako je kritické myšlení, občanská gramotnost, mezikulturní porozumění a odolnost; vzhledem k tomu, že Evropské školní aliance mohou kromě jiných iniciativ EU pomoci podpořit tyto cíle prostřednictvím přeshraniční spolupráce, spolupráce učitelů a inovativních přístupů k učení a zajistit větší kontinuitu v činnosti, než mohou nabízet jednotlivé projekty spolupráce;
1. vítá nadcházející pilotní projekt Komise týkající se Evropských školních aliancí, jenž byl zahájen v rámci ročního pracovního programu Erasmus+ v roce 2026; považuje jej za příležitost k posílení spolupráce v oblasti školního vzdělávání v celé EU;
 2. zdůrazňuje, že tato iniciativa by měla sledovat vyvážený soubor cílů, který by kombinoval lepší výsledky vzdělávání, silnější základní dovednosti, inovace ve výuce a učení, příležitosti k mobilitě, sociální začlenění, demokratickou odolnost a přípravu na budoucí potřeby v oblasti dovedností;
 3. vyzývá Komisi, aby zajistila, že nedílnou součástí tohoto pilotního projektu budou výchova k občanství, demokratické kompetence, mediální gramotnost, kritické myšlení a znalosti o EU a jejích hodnotách, a to i prostřednictvím participativních a zážitkových přístupů k učení, které žákům umožní aktivně se zapojit do demokratických procesů a evropské spolupráce;
 4. zdůrazňuje, že účast na něm musí být skutečně inkluzivní, a vyzývá k přijetí cílených opatření, která umožní zapojení škol ve znevýhodněném prostředí nebo v prostředí s nízkou kapacitou, jakož i studentů s omezenými příležitostmi; dále zdůrazňuje, že je důležité do něj zahrnout různé způsoby vzdělávání, jako je odborné vzdělávání a příprava, a případně školy v konkrétních oblastech, jako je sport nebo umění; vyzývá k vypracování opatření na budování kapacit a individualizované podpory, přičemž je třeba zohledňovat socioekonomické překážky v přístupu ke vzdělávací mobilitě a možnostem evropské spolupráce;
 5. vyzývá Komisi, aby pro zúčastněné školy minimalizovala administrativní zátěž a složitost, zejména tak, že stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv, zavede zjednodušené postupy a bude pro školy, školské orgány a místní orgány vydávat jasné a praktické pokyny;

6. vybízí k tomu, aby tento pilotní projekt podporoval přístupnou a inkluzivní mobilitu žáků a učitelů, mimo jiné prostřednictvím skupinových výměn, kolaborativní výuky, vzájemného učení, digitální spolupráce a výměny inovativních a inkluzivních výukových postupů, a aby pomohl učinit z mobility pravidelnější a udržitelnější prvek školního vzdělávání v souladu s cíli doporučení Rady „Evropa v pohybu“;
7. domnívá se, že koncepce pilotního projektu by měla zohlednit zkušenosti získané z aliancí Evropských univerzit, zejména pokud jde o správu, zapojení zúčastněných stran, transparentnost, komunikaci a dlouhodobou udržitelnost, přičemž je třeba zabránit zbytečné administrativní složitosti a uznat specifickou povahu školního vzdělávání;
8. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy podporovala součinnost mezi pilotními a stávajícími programy a iniciativami financování EU, jako jsou Erasmus+, celostátní a regionální plány partnerství, Evropský sociální fond plus a záruky pro mladé lidi, s cílem vytvořit silnější partnerství pro spolupráci, včetně činností v oblasti mobility, lepších výsledků vzdělávání, silnějších základních dovedností, inovací ve výuce a učení, sociálního začleňování, demokratické odolnosti, lepší přípravy na budoucí potřeby v oblasti dovedností a účinného profesního rozvoje učitelů;
9. vyzývá k tomu, aby byla od samého počátku stanovena jasná kritéria monitorování a hodnocení, která by zahrnovala účast, začleňování, výsledky učení, využívání mobility, administrativní účinnost a dopad na úroveň základních dovedností, včetně občanských kompetencí;
10. zdůrazňuje, že evropská spolupráce v oblasti školního vzdělávání by měla doplňovat a podporovat vnitrostátní systémy a zároveň plně respektovat pravomoci členských států v oblasti vzdělávání;
11. zdůrazňuje, že koncepce a provádění pilotního projektu by měly zahrnovat úzkou spolupráci s členskými státy a příslušnými celostátními a regionálními orgány, školami, učiteli a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami s cílem zajistit soulad se stávajícími vzdělávacími systémy a plné provádění a odpovědnost ze strany příjemců;
12. vybízí k tomu, aby pilotní projekt podporoval zeměpisně a územně vyvážená partnerství, včetně účasti škol z různých regionů a socioekonomických kontextů v celé EU, a aby prostřednictvím cílených informačních a podpůrných opatření umožnil zapojení škol z méně zastoupených oblastí nebo oblastí s nižší kapacitou;
13. žádá, aby byl Parlament během přípravné fáze a provádění pilotního projektu pravidelně informován, a to i prostřednictvím včasné výměny informací o cílech, správě, výběrových kritériích a průběžných výsledcích;

14. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.